

OIKAISUVAATIMUS

Valtiovarainministeriölle

Asia

Oikaisuvaatimus valtiovarainministeriön päätökseen 25.6.2026

Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muutoksesta vuodelle 2026

VN/35064/2025

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Hollolan kunta

PL 66

15871 Hollola

VAATIMUKSET

Hollolan kunta vaatii, että valtiovarainministeriö oikaisee 25.6.2026 antamansa päätöksen VN/35064/2025 siltä osin kuin vuoden 2026 kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskennassa edelleen otetaan huomioon:

1. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän vuoden 2022 tilinpäätökseen kirjattuun palkkaharmonisaatiovaraukseen perustuva kustannusvaikutus,
2. eläkemenoperusteisiin historiallisiin kustannuksiin perustuva kustannusvaikutus.

Hollolan kunta vaatii edellä mainittujen erien poistamista vuoden 2026 valtionosuuslaskelmasta.

PERUSTELUT

1. Muutospäätös on osa vuoden 2026 valtionosuuspäätöskokonaisuutta

Valtiovarainministeriön 25.6.2026 antama päätös koskee vuoden 2026 kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muuttamista ja siihen liittyvän päivitetyn valtionosuuslaskelman käyttöönottoa. Päätös on annettu samassa asiassa ja samalla diaarinumerolla kuin alkuperäinen vuoden 2026 valtionosuuspäätös VN/35064/2025.

Hollolan kunta on hakenut muutosta vuoden 2026 valtionosuuspäätökseen, eikä asia ole lainvoimaisesti ratkaistu. Asiasta on vireillä valitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa.

Kunta katsoo, ettei muutospäätöksen voida antaa jäädä lainvoimaiseksi siltä osin kuin siinä edelleen sovelletaan samoja laskentaperusteita, joiden lainmukaisuus on riitautettu.

2. Ministeriö ei ole ottanut kantaa kunnan esittämiin oikeudellisiin perusteisiin

Muutospäätöksessä ei arvioida lainkaan Hollolan kunnan aikaisemmin esittämiä oikeudellisia väitteitä palkkaharmonisaatiovarauksen tai eläkemenoperusteisten kustannusten osalta. Päätös koskee ainoastaan käyttämättä jääneiden yhdistymisavustusten palauttamista kunnille ja siitä aiheutuvaa valtionosuuden lisäystä.

Ministeriö ei ole muutospäätöksessä arvioinut:

- onko palkkaharmonisaatiovaraus oikeudellisesti perusteltu,
- onko saatava ollut erääntynyt liikkeenluovutushetkellä,
- voidaanko valtiosuusasetuksen 7 §:ää soveltaa tilanteeseen, jossa koko velvoitteen olemassaolo kiistetään,
- eikä sitä, ovatko eläkemenoperusteiset historialliset kustannukset tosiasiallisesti siirtyneet hyvinvointialueille.

3. Palkkaharmonisaatiovarausta koskevat perusteet

Hollolan kunta katsoo edelleen, että Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän vuoden 2022 tilinpäätökseen tehty pakollinen varaus perustuu virheelliseen oikeudelliseen arvioon.

Kunnan näkemyksen mukaan henkilöstö siirtyi hyvinvointialueelle liikkeenluovutuksella 1.1.2023, eikä palkkaharmonisaatioon liittyvä saatava ollut tätä ennen erääntynyt. Liikkeenluovutusta koskevan sääntelyn perusteella kuntayhtymälle ei siten ollut muodostunut sellaista vastuuta, joka olisi oikeuttanut varauksen kirjaamiseen.

Kunta katsoo lisäksi, ettei valtiosuusasetuksen 7 §:ää voida soveltaa tilanteeseen, jossa kysymys ei ole kirjauskäytäntöjen eroista vaan koko velvoitteen olemassaolon kiistämisestä.

Ministeriö on käyttänyt kyseistä varausta valtiosuutta alentavana tekijänä selvittämättä itse velvoitteen oikeudellista perustaa.

4. Eläkemenoperusteisia kustannuksia koskevat perusteet

Hollolan kunta katsoo edelleen, etteivät ennen sote-uudistusta syntyneet eläkemenoperusteiset vastuut ole siirtyneet hyvinvointialueille tavalla, joka oikeuttaisi niiden käsittelemisen kokonaisuudessaan siirtyvinä kustannuksina valtiosuuslaskelmassa.

Kunta vastaa edelleen osaltaan näistä kustannuksista tasausmaksujärjestelmän kautta. Valtiosuuden alentaminen samojen kustannusten perusteella johtaa kunnan näkemyksen mukaan perusteettomaan taloudelliseen rasitukseen.

5. Vireillä olevat oikeusprosessit

Aikaisempien vuosien valtiosuuspäätöksistä on käyty muutoksenhakuprosessi valtiovarainministeriössä ja Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa. Molemmat ovat hylänneet Hollolan kunnan vaatimukset, ja kunta on hakenut hallinto-oikeuden ratkaisusta valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Valituslupahakemus on tämän oikaisuvaatimuksen liitteenä.

Valituslupahakemus koskee samoja oikeuskysymyksiä eli palkkaharmonisaatiovarausta ja eläkemenoperusteisten kustannusvastuiden vaikutusta Hollolan kunnan valtiosuuteen. Koska asia ei ole lainvoimaisesti ratkaistu, ministeriöllä ei ole ollut perusteita sivuuttaa kunnan näitä koskevia oikeudellisia argumentteja vuoden 2026 muutospäätöksessä.

Hollolan kunta edellyttää, että ministeriö arvioi oikaisuvaatimusta käsitellessään myös valituslupahakemuksessa esitetyt oikeudelliset perusteet. Ministeriön ei tule perustaa vuoden 2026 valtionosuuslaskelmaa sellaisiin tilinpäätös- tai kustannuseriin, joiden lainmukaisuus, velvoitteen olemassaolo ja vaikutus Hollolan kunnan valtionosuuteen ovat edelleen nimenomaisesti riitautettuja.

YHTEENVETO

Hollolan kunta ei hyväksy valtiovarainministeriön 25.6.2026 tekemää muutospäätöstä siltä osin kuin vuoden 2026 valtionosuuslaskelmassa edelleen käytetään:

- Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän palkkaharmonisaatiovaraukseen perustuvia eriä sekä
- eläkemenoperusteisia historiallisia kustannuksia

kunnan valtionosuutta alentavina tekijöinä.

Kunta vaatii päätöksen oikaisemista tältä osin sekä edellä mainittujen erien poistamista vuoden 2026 valtionosuuslaskelmasta.